

PRAMENY A LITERATURA

VDANÉ PRAMENY:

Berní rula 8–9. Kraj Boleslavský, ed. CHALUPA, Aleš – ČECHURA, Jaroslav – RYANTOVÁ, Marie, Praha 2001.

Müllerova mapa Čech z roku 1720, Cimélie Mapové sbírky Historického ústavu AV ČR, ed. VYCHODIL, Pavel – SEMOTANOVÁ, Eva, CD-ROM, Praha 2002.

Tereziánský katastr český. Svazek 1. Rustikál (kraje A–CH), ed. CHALUPA, Aleš – LIŠKOVÁ, Marie – NUHLÍČEK, Josef – RAJTORAL, František, Praha 1964.

Tereziánský katastr český. Svazek 2. Rustikál (kraje K–Ž), ed. CHALUPA, Aleš – LIŠKOVÁ, Marie – NUHLÍČEK, Josef – RAJTORAL, František, Praha 1966.

Tereziánský katastr český. Svazek 3. Dominikál, ed. BURDOVÁ, Pavla – CULKOVÁ, Dagmar – ČÁŇOVÁ, Eliška – LIŠKOVÁ, Marie – RAJTORAL, František, Praha 1970.

PRAMENY:

Státní oblastní archiv (SOA) Praha, fond Rodinný archiv Valdštejnů, inv. č. 4838, mapa valdštejnských panství, Ferdinand Weisheipl, kolem 1810.

Státní oblastní archiv (SOA) Děčín, fond Velkostatek (Vs) Sloup, inv. č. 306, karton 144 (zrcadlárný), inv. č. 330, sign. XVI/B, karton 151 (vodoprávní záležitosti); inv. č. 932 (mapa, kolem 1800); inv. č. 957 (stavební plány zrcadláren).

Státní okresní archiv (SOKA) Česká Lípa, fond Okresní úřad (OÚ) Česká Lípa, inv. č. 9, karton 1V, Vodní kniha pro soudní okresy Česká Lípa a Nový Bor; inv. č. 10, karton 1V, vodní kniha soudních okresů Česká Lípa, Nový Bor, Mimoň 1932–1938.

Státní okresní archiv (SOKA) Česká Lípa, fond Okresní úřad (OÚ) Česká Lípa, vodoprávní spisy a plány, inv. č. 866, sign. W.B.3 (W.B.154), karton 66; inv. č. 867, sign. W.B.35, karton 66; inv. č. 927, sign. W.B.27 (W.B.155), karton 71; inv. č. 928, sign. W.B.28, karton 71; inv. č. 929, sign. W.B.29, karton 71; inv. č. 930, sign. W.B.30, karton 71; inv. č. 931, sign. W.B.31, karton 71; inv. č. 932, sign. W.B.36, kart. 71; inv. č. 933, sign. W.B.37, 11 5/745, kart. 71; inv. č. 934, sign. W.B.38, 11 54/143, kart. 71; inv. č. 937, sign. W.B.47, karton 72; inv. č. 938, sign. W.B.48, karton 72; inv. č. 939, sign. W.B.49, karton 72; inv. č. 940, sign. W.B.50, karton 72; inv. č. 941, sign. W.B.51, karton 72; inv. č. 942, sign. W.B.55, karton 72; inv. č. 943, sign. W.B.53, karton 72; inv. č. 944, sign. W.B.54, karton 72; inv. č. 946, sign. 11 72/87, karton 72; inv. č. 970, sign. W.B.60 (W.B.65), 11 5/61, karton 73; inv. č. 971, sign. W.B.62, karton 73; inv. č. 977, sign. W.B.43, 11 54/20, karton 73; inv. č. 994, karton 75; inv. č. 1002, sign. W.B.82, 11 54/23, karton 75; inv. č. 1008, sign. W.B.79 (W.B.81), 11 54/25, XI 5/56, karton 75; inv. č. 1080, sign. W.B.99, karton 81; inv. č. 1089, sign. W.B.105 (W.B.122), 11 54/128, karton 85; inv. č. 1111, sign. W.B.66 (W.B.78), karton 83; inv. č. 1156, sign. W.B.127 (W.B.146), 11 54/25, karton 85.

Státní okresní archiv (SOKA) Česká Lípa, fond Okresní úřad (OÚ) Jablonné v Podještědí, inv. č. 135, sign. 11 5/120, karton 76 (odběr vody do sklárny č. p. 168 ve Svoru).

Státní okresní archiv (SOKA) Česká Lípa, Archiv města (AM) K. Šenov, inv. č. 1187, karton 13 (stavební spisy a plány).

Státní okresní archiv (SOKA) Česká Lípa, Archiv obce (AO) Arnultovice, inv. č. 4, karton 2V, obecní kronika 1849–1887.

Státní okresní archiv (SOKA) Česká Lípa, Archiv obce (AO) Polevsko, inv. č. 2, karton 1V, obecní kronika 1837–1945.

Státní okresní archiv (SOKA) Česká Lípa, Archiv obce (AO) Skalice, inv. č. 38, karton 8V, obecní kronika (I. díl); inv. č. 39, karton 8V, obecní kronika (II. díl); inv. č. 40, karton 9V, obecní kronika (III. díl); inv. č. 43, karton 9V, obecní kronika (V. díl, obrazové přílohy); inv. č. 98, karton 15, 16 (stavební spisy a plány, 1873–1910, 1911–1918); inv. č. 155, karton 16, 17, 18, 19 (stavební spisy a plány, 1919–1938); inv. č. 187, karton 19 (stavební spisy a plány, 1939–1945).

Státní okresní archiv (SOKA) Děčín, fond Okresní úřad (OÚ) Děčín, inv. č. 29, sign. XI/54, karton 13, vodní kniha soudní okres Česká Kamenice (založená 1872); inv. č. 30, sign. XI/54, karton 13, vodní kniha soudní okres Česká Kamenice (založená 1926); inv. č. 34, kart. 43; vložky k vodním knihám, kartony 14 a 15.

Státní okresní archiv (SOKA) Děčín, fond Okresní úřad (OÚ) Děčín, stavební spisy a plány, inv. č. 160, sign. 11 43/951; inv. č. 160, sign. 11-44/432; inv. č. 160, sign. 11-44/452; inv. č. 160, sign. 11 44/565 a sign. 11 44/904; inv. č. 160, sign. 11 44/973; inv. č. 160, sign. 11 44/1086 a inv. č. 161, sign. 11 44/1521; inv. č. 161, sign. 11 44/1265 a 11 44/1786; inv. č. 161, sign. 11-34/1333; inv. č. 188, sign. 15 F/659 a 15 F/502; inv. č. 188, sign. 15 R/1192; inv. č. 399, sign. 11-37/414, karton 318; inv. č. 399, sign. 11-37/430, karton 318; inv. č. 399, sign. 11-37/452, karton 318; inv. č. 741, sign. 15-J/635, karton 829; inv. č. 1836, sign. Kamnitz 11-34/219; inv. č. 1836, sign. Kamnitz 11 34/411; inv. č. 1836, sign. Kamnitz 11 43/408 a 11 43/575; inv. č. 1836, sign. Kamnitz 11 44/418 a 11 44/466; inv. č. 1836, sign. Kamnitz 11-44/458; inv. č. 1836, sign. Kamnitz 11 50/34; inv. č. 1904, sign. 11-37/84, karton 1260; inv. č. 1904, sign. 11-37/101, karton 1260.

Státní okresní archiv (SOKA) Děčín, fond Okresní národní výbor (ONV) Varnsdorf, inv. č. 125, kart. 21, spisy průmyslových podniků, Horní Chřibská, sklárna Wilhelm Tschinkel č. p. 62.

Státní okresní archiv (SOKA) Děčín, Archiv obce (AO) Horní Chřibská, obecní kronika, 1889–1937.

Státní okresní archiv (SOKA) Děčín, Archiv obce (AO) Kytlice, inv. č. 1, kart. 1, obecní kronika 1836–1945.

Státní okresní archiv (SOKA) Semily, fond Okresní úřad (OÚ) Jilemnice, inv. č. 1518, karton 18 (sklárna Nový Svět – Harrachov).

Stavební úřad v Kamenickém Šenově, Stavební archiv, složky č. p. 65, 73, 129, 686, 687, 861.

Stavební úřad v Novém Boru, stavební archiv, složky č. p. 226, 264, 315, 320, 328, 399, Arnultovice č. p. 132, 231, 275, 322.

Sklářské muzeum Nový Bor, sign. NB 5353 (kopie plánu města, E. Kleinwächter), archiv fotografií a vedut.

LITERATURA:

ADAMOVIČ, Jiří – CÍLEK, Václav: *Železivce české křídové pánve. Katalog vybraných významných geologických lokalit pískovcových oblastí*, Knihovna České speleologické společnosti, svazek 38, Praha 2002.

ADAMOVIČ, Jiří – MIKULÁŠ, Radek – CÍLEK, Václav: *Atlas pískovcových skalních měst České a Slovenské republiky. Geologie a geomorfologie*, Praha 2010.

Adressbuch der Glas-Industrie in Deutschland und Oesterreich-Ungarn, 2. vydání, Coburg 1895, kopie Sklářské muzeum Nový Bor, sign. NBK 562.

Adressbuch der Glas-Industrie, Coburg 1929, Sklářské muzeum Nový Bor, sign. NBK 134.

Adressbuch der Glas-Industrie, Coburg 1931, Sklářské muzeum Nový Bor, sign. NBK 67.

Adressbuch der Glas- und Keram-Industrie der Tschechoslowakei, Haida 1926, Sklářské muzeum Nový Bor, sign. NBK 234.

Adressbuch der Tschechoslowakischen Glas-Industrie, Haida 1928/29, Sklářské muzeum Nový Bor, sign. NBK 133/1.

Adressbuch des Glasindustriegebietes Haida-Steinschönau und Umgebung, Haida 1928, Sklářské muzeum Nový Bor, sign. NBK 124.

ANSCHIRINGER, Anton: *Album der Industrie des Reichenberger Handelskammer-Bezirks*, 1858, ed. HOFFMANNOVÁ, Jaroslava, Praha 1981.

ARNOŠT, Josef – DVOŘÁK, Vlastimil – KARPÍŠKOVÁ, Zdena – KIRSCH, Roland – MARTÍNEK, Josef – ŠTROJSA, Josef: *110 let. První sklářská huť v Kamenickém Šenově. Severosklo a. s. Nový Bor, závod Kamenický Šenov 1886-1996*, Kamenický Šenov 1996.

ASCHENBRENNER, Martin: *Sklárna ve Svoru a české obyvatelstvo*, Bezděz 30, 2021, s. 225–230.

ASCHENBRENNER, Martin: *Společná cesta Čechů a Němců ve Svoru. Dějiny obce Svor*, Svor 2020.

AUGUSTA, Bohumil – HAAS, Václav: *130 let sklářské lokálky Česká Kamenice – Kamenický Šenov*, Praha 2016.

BALBÍN, Bohuslav: *Krásy a bohatství české země*, ed. BUSINSKÁ, Helena – TICHÁ, Zdeňka, Praha 1986.

BELISOVÁ, Natalie: *K historii dobývání vápence v Českém Švýcarsku, Minulosti Českého Švýcarska V. Sborník příspěvků historického semináře 2008*, Krásná Lípa 2008, s. 21–71.

BELISOVÁ, Natalie: *Tulákům Jetřichovicka*, Děčín 2014.

BERAN, Lukáš – VALCHAŘOVÁ, Vladislava: *Industriál Libereckého kraje, technické stavby a průmyslová architektura*, Praha 2007.

BLAŽKOVÁ, Jana – HONCŮ, Miroslav – SMEJKAL, Ladislav – SOVADINA, Miloslav: *Sloup v Čechách. Průvodce historií a přírodními krásami obce a okolí*, Sloup v Čechách 1998.

BOROVCOVÁ, Alena: *Kulturní dědictví Severní dráhy císaře Ferdinanda*, 2. vydání, Ostrava 2019.

BOROVCOVÁ, Alena: *Kulturní dědictví Severní státní dráhy*, Ostrava 2016.

BOROVCOVÁ, Alena: *Z Vídně na sever: dvě páteřní železniční tratě České republiky*, Ostrava 2017.

BRAUNOVÁ, Helena: *170 let od založení firmy Eliase Palmeho v Kamenickém Šenově*, Bezděz 28, 2019, s. 317–325.

BROUL, Julius: *Doktor G. Agricola a jeho význam pro sklářství*, in: *Rozpravy NTM, Příspěvky k dějinám skla a keramiky 2*, Praha 1973, s. 33–43.

BROUL, Julius: *Vývoj výrobních technologií plochého skla až po současnost a jeho další perspektivy*, in: *Historie sklářské techniky a technologie*, Sborník z konference, Jablonec nad Nisou 12.–13. října 1982, Ústí nad Labem 1982, s. 31–46.

BROUL, Julius – GRISA, Miroslav – SMRČEK, Antonín: *Sága rodu Mühlighů. Vznik moderního sklářského průmyslu v severních Čechách*, Teplice 2005.

BROŽKOVÁ, Helena – DRAHOTOVÁ, Olga – FRIEDRICHS, Rita – BUQUOY, Margarete von: *Buquoyské sklo v Čechách 1620–1851*, katalog výstavy, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, 2001.

BROŽOVÁ, Jarmila: *České sklářství v polovině 18. století*, *Sklář a keramik* 29, č. 2, 1979, s. 45–49.

BROŽOVÁ, Jarmila: *Český křišťálový lustr 18. a 19. století*, *Ars vitraria* 8, 1985, s. 6–27.

BROŽOVÁ, Jarmila: *Lithyaliny a Friedrich Egermann*, *Ars vitraria* 5, 1974, s. 75–97.

BROŽOVÁ, Jarmila: *Řezáč skla František de Paula Zach (1820–1881)*, *Bezděz* 2, 1994, s. 53–64.

BROŽOVÁ, Jarmila: *Severočeští rafinéři a obchodníci sklem v obchodní korespondenci harrachovské sklárny Nový Svět v 1. polovině 19. století*, *Bezděz* 3, 1995, s. 59–81.

BROŽOVÁ, Jarmila: *Severočeští rafinéři a obchodníci sklem v obchodní korespondenci harrachovské sklárny Nový Svět v 1. polovině 19. století. 2. část*, *Bezděz* 6, 1997, s. 61–79.

- BROŽOVÁ, Jarmila: *Výzdoba skla řezbou v polovině 18. století v Čechách*, Sklář a keramik 29, č. 3, 1979, s. 75–79.
- BRZÁK, Přemysl – FABIÁNEK, Otakar – HAVRÁNEK, Petr: *Podzemí Šluknovska a Lužických hor*, Varnsdorf 2007.
- COUBAL, Miroslav – ADAMOVIČ, Jiří – ŠTASTNÝ, Martin (eds.): *Lužický zlom. Hranice mezi dvěma světy*, Praha 2018.
- ČADA, Luděk – KOUTNÝ Jan – SEDLÁČEK, Radek – STRNAD, Jiří: *Místní dráha Česká Lípa – Kamenický Šenov – Česká Kamenice*, Litoměřice/Chlumec nad Cidlinou 2001.
- ČÁNI, Ján: *Areály zaniklých novověkých skláren jako předmět zájmu archeologické památkové péče*, Zprávy památkové péče (ZPP) 78, 2018, č. 4, s. 340–348.
- ČÁNI, Ján – MILITKÁ, Lenka: *Zaniklé novověké sklárny z pohledu aktivní archeologické památkové péče na příkladech lokalit z prostoru Národního parku Šumava*, Zprávy památkové péče (ZPP) 76, 2016, příloha, s. 12–19.
- ČÁNI, Ján – PAŘEZ, Jan: *Sklářská huť Paulina – průzkum zaniklých novověkých výrobních objektů*, Archeologia technika (AT) 28, 2017, s. 3–17.
- ČÁNI, Ján – TICHÁ, Jana – VOLFOVÁ, Eva: *Stavby pro výrobu skla ve středních Čechách*, Zprávy památkové péče (ZPP) 81, 2021, č. 3, s. 327–344.
- ČERNÁ, Eva: *Ke kořenům severočeského sklářství. Výpověď archeologických pramenů o výrobě skla ve vrcholném středověku*, Katalog k výstavě ve Sklářském muzeu Nový Bor, Nový Bor 2004.
- ČERNÁ, Eva: *O nově objevených sklárnách v Krušných horách*, Historické sklo 3. Sborník pro dějiny skla, Čelákovice 2003, s. 81–90.
- ČERNÁ, Eva: *Předběžná zpráva o výsledcích archeologického výzkumu středověké sklářské hutě na k. ú. Dol. Podluží, o. Děčín*, Děčínské vlastivědné zprávy (DVZ) III, č. 2, 1992, s. 3–16.
- ČERNÁ, Eva: *Přínos archeologických výzkumů pro poznání vrcholně středověkého sklářství*, Historické sklo 2. Sborník pro dějiny skla, Čelákovice 2000, s. 29–36.
- ČERNÁ, Eva: *Příspěvek k poznání středověkého sklářství na severu Čech*, Minulosti Českého Švýcarska I. Sborník příspěvků historického semináře 2002, Krásná Lípa 2003, s. 36–45.
- ČERNÁ, Eva: *Středověké sklárny v severozápadních Čechách. Přínos archeologie k dějinám českého sklářství*, Most 2016.
- ČERNÁ, Eva – LISSEK, Petr – PLACHÝ, Petr: *Středověká sklárna ve východním Krušnohoří na katastru Nového Města, okr. Teplice*, Historické sklo 6. Sborník pro dějiny skla, Most 2018, s. 83–103.
- Die Gross-Industrie Oesterreichs*, 2. díl, Wien 1898.
- Die Gross-Industrie Österreichs*, 1. díl, Wien 1908.
- Die Gross-Industrie Österreichs*, 2. díl, Wien 1908.
- DRAHOTOVÁ, Olga: *Barokní řezané sklo 1600–1760*, Katalog výstavy Uměleckoprůmyslového muzea v Praze, Praha 1989.
- DRAHOTOVÁ, Olga: *Severočeské barokní řezané sklo ve světle historicky lokalizovaných památek*, Ars vitraria, 4, 1973, s. 20–35.
- DRAHOTOVÁ, Olga a kol.: *Historie sklářské výroby v českých zemích. I. díl. Od počátků do konce 19. století*, Praha 2005.
- FAHDT, Julius: *Die Glasindustrie Österreich-Ungarns*, 1. vydání, Dresden 1879.
- FAHDT, Julius: *Die Glasindustrie Österreich-Ungarns*, 3. vydání, Dresden 1887, kopie Sklářské muzeum Nový Bor, sign. NBK 548.
- FAHDT, Julius: *Die Glasindustrie Österreich-Ungarns*, 7. vydání, Dresden 1901.
- FAHDT, Julius: *Österreich-Ungarns Glasindustrie*, 10. vydání, Dresden 1907, kopie Sklářské muzeum Nový Bor, sign. NBK 563.
- FECHNEROVÁ, Eliška: *Dům č. p. 101 v Novém Boru. Archivní rešerše*, nepublikovaný strojopis, 2009.
- FECHNEROVÁ, Eliška: *Kostel sv. Jiří v Chřibské. Příspěvek k poznání sakrální architektonické tvorby období renesance v severních Čechách*, Průzkumy památek XVII, 2010, č. 2, s. 59–74.
- FRAGNER, Benjamin – ZIKMUND, Jan (ed.): *Co jsme si zbožili. Bilance mizející průmyslové éry. Deset let*, Praha 2009.
- FREIWILLIG, Petr: *„Stavba československo-jugoslávského přátelství.“ Sklářský kombinát Crystalex v Novém Boru*, Zprávy památkové péče (ZPP) 79, 2019, č. 3, s. 261–270.
- FREIWILLIG, Petr: *Světlo a sklo. Závod na lustry v Kamenickém Šenově*, Fontes Nissae XXII, 2021, č. 2, s. 68–95.
- FREIWILLIG, Petr – KOLKA, Miroslav: *Výběr z nechtěného. Příklady industriálních staveb v Libereckém kraji, zdemolovaných mezi lety 2010 a 2015*, Fontes Nissae XVI, 2015, č. 2, s. 79–93.
- FRÖHLICH, Jiří: *Archeologicky doložené sklářské pece na Šumavě a v Novohradských horách*, in: TOMKOVÁ, Kateřina – Venclová, Natalie (eds.): *Krajinou archeologie, krajinou skla*, Praha – Most 2020, s. 151–159.
- FRÖHLICH, Jiří: *Sklárny střední Šumavy. Výsledky archeologického průzkumu*, Sušice 1989.
- FRÖHLICH, Jiří: *Sklářství Šumavy*, in: ANDĚRA, Miloš a kolektiv: *Šumava: příroda, historie, život*, Praha 2003, s. 615–626.
- FRÖHLICH, Jiří – LNĚNIČKOVÁ, Jitka: *Sklářství*, in: DUDÁK, Vladislav a kolektiv: *Novohradské hory a Novohradské podhůří: příroda, historie, život*, Praha 2006, s. 727–734.
- FRÖMMELE, Václav: *Odborná škola pro kreslení a modelování. Světové výročí 150 let od otevření školy v Kamenickém Šenově v roce 1856*, Bezděz 15, 2006, s. 97–116.

- FRÖMMEL, Václav: *Sklářští obchodníci versus řemeslníci v Kamenickém Šenově, část první (1630 až 1868)*, Kamenický Šenov 2009.
- GABRIEL, František – VANĚK, Vojtěch: *České Švýcarsko ve středověku*, Vlastivědná knihovnička Společnosti přátel starožitností, svazek 13, Praha 2006.
- GAJDOŠÍK, Petr: *K počátkům hornolibchavského panství řádu Maltézských rytířů*, Bezděz 16, 2007, s. 79–92.
- GELNAR, Michal: *Barokní lustrové ověsky ze sklárny Rollhütte v Lužických horách. Příspěvek k typologii českých lustrových ověsů*, Bezděz 16, 2007, s. 225–234.
- GELNAR, Michal: *Barokní sklárna Rollhütte a zhodnocení hmotných pramenů z jejího zaniklého stanoviště*, Děčínské vlastivědné zprávy (DVZ) XII, č. 2, 2002, s. 9–17.
- GELNAR, Michal: *Gotická sklářská huť v obci Doubice v Lužických horách*, Minulosti Českého Švýcarska V., Sborník příspěvků historického semináře 2008, Krásná Lípa 2008, s. 108–117.
- GELNAR, Michal: *Gotické sklářské hutě kolem hory Jedlová v Lužických horách*, Minulosti Českého Švýcarska VII., Sborník příspěvků historického semináře 2011, Krásná Lípa 2012, s. 60–80.
- GELNAR, Michal: *Gotické sklářské hutě na západní výspě lužického přesmyku při severním okraji Českého Švýcarska*, Minulosti Českého Švýcarska VI., Sborník příspěvků historického semináře 2009, Krásná Lípa 2010, s. 15–27.
- GELNAR, Michal: *Hmotné prameny po zaniklé malé sklářské huti 18. století v obci Svojkov*, Bezděz 21, 2012, s. 183–190.
- GELNAR, Michal: *Hmotné prameny z druhého naleziště gotické sklářské hutě na katastrálním území obce Svor*, Bezděz 19, 2010, s. 217–224.
- GELNAR, Michal: *Hmotné prameny z naleziště gotické sklářské hutě v okolí Jiřetína pod Jedlovou v Lužických horách*, Bezděz 21, 2012, s. 173–182.
- GELNAR, Michal: *Hmotné prameny z naleziště sklářské hutě u Naděje na Cvikovsku*, Bezděz 18, 2009, s. 265–273.
- GELNAR, Michal: *Hmotné prameny ze zaniklé středověké sklářské hutě na k. ú. obce Horní Světlá na Cvikovsku*, Bezděz 20, 2011, s. 395–402.
- GELNAR, Michal: *Hyality, agatiny a uranová skla ze sklárny Nová Huť na svorském katastru*, Bezděz 18, 2009, s. 27–51.
- GELNAR, Michal: *Keramické „radýlko“*. Příspěvek k dějinám sklářské techniky, Bezděz 16, 2007, s. 217–224.
- GELNAR, Michal: *Lustrové ověsky a jiné segmenty ke stavění lustrů z naleziště sklárny Nová Huť na svorském katastru*, Bezděz 24, 2015, s. 187–197.
- GELNAR, Michal: *Nálezy barokního skla z katastru obce Okrouhlá na úpatí Lužických hor*, Bezděz 30, 2021, s. 207–224.
- GELNAR, Michal: *Nálezy skla – foukaného do optických předforem, do forem napevno, mačkaného kleštěmi a lisovaného ze stanoviště sklárny Nová Huť (1750–1875) na katastru obce Svor v Lužických horách*, Archeologia technica (AT) 21, Brno 2010, s. 93–112.
- GELNAR, Michal: *Neznámá renesanční sklářská huť na k. ú. Horní Světlá na Českolipsku*, Historické sklo 3, Sborník pro dějiny skla, Čelákovice 2003, s. 95–97.
- GELNAR, Michal: *Neznámá renesanční sklářská huť u Naděje*, Bezděz 11, 2002, s. 291–295.
- GELNAR, Michal: *Nové poznatky o dvou zaniklých středověkých sklářských hutích*, Bezděz 12, 2003, s. 393–399.
- GELNAR, Michal: *Ryté sklo ze stanoviště sklárny Nová Huť (1750–1875) na katastru obce Svor*, Bezděz 27, 2018, s. 275–288.
- GELNAR, Michal: *Sklářská huť v Okrouhlé*, Bezděz 13, 2004, s. 249–262.
- GELNAR, Michal: *Sklářské aktivity na katastru obce Svor v Lužických horách*, Bezděz 30, 2021, s. 233–244.
- GELNAR, Michal: *Sklářské hutě v Lužických horách a v jejich podhůří*, Bezděz 4, 1996, s. 37–74.
- GELNAR, Michal: *Sklářské hutě středověku na Českolipsku a Děčínsku*, Bezděz 6, 1997, s. 41–60.
- GELNAR, Michal: *Sklářské hutě středověku na Českolipsku a Děčínsku. Část II: Okres Děčín*, Bezděz 8, 1999, s. 51–95.
- GELNAR, Michal: *Sklářské hutě středověku na Českolipsku a Děčínsku. Část III: Shrnutí*, Bezděz 9, 2000, s. 103–117.
- GELNAR, Michal: *Skleněné přesleny z Lužických hor. Hmotné prameny z naleziště sklárny Nová Huť*, Bezděz 16, 2007, s. 235–240.
- GELNAR, Michal: *Středověká sklářská aktivita na severu Čech a její vazba na přírodní prostředí*, Historické sklo 2, Sborník pro dějiny skla, Čelákovice 2000, s. 63–69.
- GELNAR, Michal: *Středověké sklářské hutě na tzv. Polesného louce v katastru obce Naděje okresu Česká Lípa*, Bezděz 21, 2012, s. 227–239.
- GELNAR, Michal: *Zaniklé sklárny ve vojenském prostoru Ralsko*, Bezděz 5, 1997, s. 73–84.
- GELNAR, Michal: *Zhodnocení hmotných pramenů ze zaniklé barokní sklárny Rollhütte v Lužických horách*, Časopis Společnosti přátel starožitností (ČSPS), 116/2008, č. 2, s. 84–93.

- GELNAR, Michal – KOČÍ, Otto: *Hmotná kultura sklářské osady se sklárnou Nová Huť (1750–1875) v Lužických horách*, Bezděz 29, 2020, s. 141–154.
- GELNAR, Michal – PLEKANEC, Miroslav – ŠTIKA, Jan: *Kde ležely Gläserdorfy*, Bezděz 9, 2000, s. 119–135.
- GRISA, Miroslav: *Novoborsko a Kamenicko-Šenovsko v letech 1929–1935*, *Sklář a keramik* 62, 2012, č. 5–6, s. 133–134, 139–140.
- GRISA, Miroslav: *Snahy o přeměnu palivové základny severočeských skláren od počátku do druhé třetiny 19. století*, in: *Historie sklářské techniky a technologie*, Sborník z konference, Jablonec nad Nisou 12.–13. října 1982, Ústí nad Labem 1982, s. 113–122.
- GRISA, Miroslav: *Sklářské továrny v obvodu obchodní a živnostenské komory Liberec na počátku 20. století*, *Porta Bohemica* 8, 2017, s. 165–188.
- GRISA, Miroslav: *Tabelární přehled všech továren a významnějších manufaktur Litoměřického kraje v roce 1840*, *Porta Bohemica* 7, 2015, s. 137–169.
- HAIS, Rudolf: *100. výročí zřízení sklářského zkušebního a experimentálního ústavu při Státní odborné sklářské škole v Novém Boru*, Bezděz 20, 2011, s. 495–510.
- HAIS, Rudolf: *100 let významné sklářské hutě FLORA-HANTICH v Novém Boru*, *Sklář a keramik* 63, 2013, č. 11–12, s. 258–264.
- HAIS, Rudolf: *110 let sklárny Klára v Polevsku u Nového Boru*, *Sklář a keramik* 67, 2017, č. 9–10, s. 199–208, 213.
- HAIS, Rudolf: *Friedrich Egermann (1777–1864) a jeho přínosy v oblasti sklářské technologie*, Bezděz 3, 1995, s. 49–57.
- HAIS, Rudolf: *Hrdinova sklárna na Práchni 1908–1998*, *Sklář a keramik* 66, 2016, č. 7–8, s. 157–164.
- HAIS, Rudolf: *O výrobě skla a jeho historii*, Tanvald 2022.
- HAIS, Rudolf: *Příspěvek k historii hutní sklářské výroby v borsko-šenovské oblasti se zaměřením na vývoj tavicích pecí*, in: *Historie sklářské techniky a technologie*, Sborník z konference, Jablonec nad Nisou 12.–13. října 1982, Ústí nad Labem 1982, s. 123–170.
- HAIS, Rudolf: *Rousínov v Lužických horách – obec brusičů skla a vodních brusíren*, *Sklář a keramik* 64, 2014, č. 5–6, s. 107–115.
- HAIS, Rudolf: *Sklárna Anna v Polevsku u Nového Boru*, *Sklář a keramik* 71, 2021, č. 1–2, s. 8–14.
- HAIS, Rudolf: *Sklárna Jílek v Kamenickém Šenově – 110 let*, *Sklář a keramik* 65, 2015, č. 9–10, s. 201–209.
- HAIS, Rudolf: *Sklárna v Horní Chřibské – 600 let. Od průmyslové revoluce do současnosti*, *Sklář a keramik* 64, 2014, č. 11–12, s. 247–256.
- HAIS, Rudolf: *Sklářské pece otápěné dřevem ve střední Evropě od středověku do 19. století*, *Sklář a keramik* 63, 2013, č. 3–4, s. 55–59.
- HAIS, Rudolf: *Sklářsko-technické záznamy a receptáře firmy Jílek v Kamenickém Šenově*, in: TOMKOVÁ, Kateřina – Venclová, Natalie (eds.): *Krajinou archeologie, krajinou skla*, Most – Praha 2020, s. 173–181.
- HAIS, Rudolf: *Vývoj českého křišťálového skla z pohledu sklářské technologie (Od baroka do 19. století)*, *Sklář a keramik* 67, 2017, č. 3–4, s. 51–61.
- HAIS, Rudolf a kolektiv: *Sklářské názvosloví aneb co je co ve sklářství*, Teplice 2010.
- HAIS, Rudolf – RIMPLER, Manfred – HAUDUM, Franz: *Böhmisches Glas im Wandel der Zeit. Vom Mittelalter bis zur Gründerzeit*, Frauenau 2015.
- HANTSCHHEL, Franz: *Heimatkunde des politischen Bezirkes B. Leipa*, B. Leipa 1911.
- HAVRÁNEK, Petr: *Prokřemenění pískovců Lužského hřbetu*, Bezděz 17, 2008, s. 299–306.
- HAVRÁNEK, Petr – ADAMOVIČ, Jiří: *Prokřemenění pískovců na Milštejně v Lužických horách*, Bezděz 14, 2005, s. 133–162.
- HETTEŠ, Karel: *Nedořešené problémy dějin našeho sklářství*, in: *Rozpravy Národního technického muzea v Praze* 57. Příspěvky k dějinám skla a keramiky 2, Praha 1973, s. 7–31.
- HETTEŠ, Karel: *Sklářství*, in: JÍLEK, František a kol.: *Studie o technice v českých zemích 1800–1918 III.*, Praha, 1985, s. 62–90.
- HETTEŠ, Karel: *Sklářství*, in: JÍLEK, František a kol.: *Studie o technice v českých zemích 1800–1918 IV.*, Praha, 1986, s. 63–79.
- HETTEŠ, Karel: *Sklo borských výtvarníků*, Jablonec nad Nisou 1964.
- HOCKAUF, Anton: *Heimatskunde des politischen Bezirkes Rumburg*, Rumburg 1885.
- CHMELÍK, Otto: *Fabrica vitralia in silva Taubnicz sita (Shrnutí dosavadního bádání o středověkém sklářství v Doubici a okolí)*, *Děčínské vlastivědné zprávy (DVZ)* IX, 1999, č. 2, s. 16–26.
- CHMELÍK, Otto: *Friedrichovská sklárna v Horní Chřibské ve světle vartenberských privilegií z let 1504, 1560 a 1612*, *Porta Bohemica* 1, 2001, s. 83–101.
- JECH, Arnošt: *60 let sklárny Bratři Jílkové v Kamenickém Šenově*, nepublikovaný strojopis, 1965.
- JINDRA, Vladislav: *Dějiny Nového Boru. Díl první (do roku 1848)*, Nový Bor 2006.
- JINDRA, Vladislav: *Dějiny Nového Boru. Díl druhý (1848–1918)*, Nový Bor 2010.
- JINDRA, Vladislav: *Dějiny Nového Boru. Díl třetí (1918–1938)*, Nový Bor 2013.
- JINDRA, Vladislav: *Nový Bor v letech první Československé republiky 1918–1938*, Nový Bor 2018.

- JINDRA, Vladislav – KOMŮRKA, Ladislav: *Historické panství Sloup v Čechách na starých pohledech a fotografiích*, Radvanec 2006.
- JINDRA, Vladislav – KOMŮRKA, Ladislav: *Nový Bor na starých pohlednicích a fotografiích*, Česká Lípa 2006.
- JINDRA, Vladislav – KOMŮRKA, Ladislav: *Pohledy z minula*, Nový Bor 2017.
- JIRÁK, Emanuel: *Seznam a mapa vodních děl Republiky československé. Sešit 10. Okresní finanční ředitelství Litoměřice*, Praha 1932.
- JOZA, Petr: *Josef Lorenz. Cestář a fotograf*, Děčín 2020.
- JOZA, Petr – NĚMEC, Jan: *Historie a současnost podnikání na Děčínsku a Šluknovsku*, Žehušice 2012.
- KAVÁN, Jaroslav: *Výsledky archeologického výzkumu Karlovy hutě v Jizerských horách, která pracovala v letech 1758–75*, *Ars vitraria* 7, 1982, s. 19–72.
- KAVKA, Luboš: *Lidové podmalby na skle ze sbírek Národního muzea*, Praha 2013.
- KIRSCH, Roland a kol.: *Historie sklářské výroby v českých zemích. II. díl/1. Od konce 19. století do devadesátých let 20. století*, Praha 2003.
- KIRSCH, Roland a kol.: *Historie sklářské výroby v českých zemích. II. díl/2. Od konce 19. století do devadesátých let 20. století*, Praha 2003.
- KLÍMA, Arnošt: *Manufakturní období v Čechách*, Praha 1955.
- KLOMÍNEK, Jaroslav – SACHER, Václav – PŮLPITEL, Miloš – STEHLÍK, Zdeněk: *550 let sklárny v Chřibské*, Nový Bor – Liberec 1964.
- KLOS, Rudolf: *Přehled dějin města Krásné Lípy s okolím do konce třicetileté války*, 2. vydání, Krásná Lípa 1997.
- KOCH, Daniel: *Heimatkunde der Gerichtsbezirke Deutsch-Gabel und Zwickau i. B.*, Deutsch-Gabel 1923.
- KOLEKTIV: *Česká Kamenice*, Česká Lípa 2002.
- KOLEKTIV: *Česká Lípa. Město na Ploučnici*, Česká Lípa 2018.
- KOLEKTIV: *Kdysi Mistrovice, dnes Nový Oldřichov*, Česká Lípa 2013.
- KOLEKTIV: *Krajinou archeologie, krajinou skla*, Most – Praha 2020.
- KOLEKTIV: *Po stopách sklářského řemesla v Novém Boru*, 2. upravené vydání, Nový Bor 2017.
- KOLEKTIV: *Steinschönau. Die sudetendeutschen Selbstverwaltungskörper 5*, Berlin 1930.
- KOLEKTIV: *Varnsdorf, město průmyslu a zahrad*, Česká Lípa 2003.
- KOLKA, Miroslav: *Technická zařízení na vodní pohon na Cvikovsku*, Liberec 2012.
- KOLKA, Miroslav: *Technická zařízení na vodní pohon v Dubé, Doksech a okolí*, Liberec 2014.
- KOLKA, Miroslav – PEŘINA, Ivan: *Brusírna skla č. p. 12H v Mlýnech v kontextu stavebního vývoje brusíren v Lužických horách*, *Bezděz* 23, 2014, s. 257–276.
- KOLKA, Miroslav – PEŘINA, Ivan: *Brusírny skla na vodní pohon v povodí Kamenice, Minulosti Českého Švýcarska IX. Sborník příspěvků ze semináře 2014*, Krásná Lípa 2015, s. 171–193.
- KOLKA, Miroslav a kolektiv: *Průvodce exkurzí v okolí Nového Boru a Cvikova, okres Česká Lípa, Liberecký kraj. Vesnický dům s podstávkovou konstrukcí a jeho regionální varianty. Dokumentace, průzkum, památková péče. Sloup v Čechách. 23.–25. září 2009*, Liberec 2009.
- KOŠATKOVÁ, Iva: *Plán šumavské sklárny Kubova huť z roku 1729*, *Sklář a keramik* 62, 2012, č. 3–4, s. 71–77, 79.
- KREJČIŘÍK, Mojmir: *Česká nádraží (Architektura a stavební vývoj)*, I. díl, Litoměřice 2003.
- KREJČIŘÍK, Mojmir: *Česká nádraží (Architektura a stavební vývoj)*, II. díl, Litoměřice 2005.
- KREJČIŘÍK, Mojmir: *Česká nádraží (Architektura a stavební vývoj)*, III. díl, první část, Litoměřice 2009.
- KREJČIŘÍK, Mojmir: *Česká nádraží (Architektura a stavební vývoj)*, III. díl, druhá část, Litoměřice 2009.
- KŘIVÁNEK, Roman: *Závěrečná zpráva o geofyzikálním průzkumu prováděném na základě HS č. 710115/10 na lokalitě Rybníště, okr. Děčín*, nepublikovaný strojopis, Archeologický ústav AV ČR Praha, v.v.i., 2011.
- KUBÁT, Jan – GELNAR, Michal – HORÁČEK, Jaroslav: *Příspěvek ke studiu historie sklářské techniky v oblasti Lužických hor z hlediska použitých pánví*, in: *Historie sklářské techniky a technologie*, Sborník z konference, Jablonec nad Nisou 12.–13. října 1982, Ústí nad Labem 1982, s. 171–196.
- KUČA, KAREL: *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, I. díl A – G*, Praha 1996.
- KUČA, KAREL: *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, II. díl H – Kole*, Praha 1997.
- KUČA, KAREL: *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, IV. díl Ml – Pan*, Praha 2000.
- KÜHN, Petr: *Geologické zajímavosti Libereckého kraje*, Liberec 2006.
- KÜHN, Petr: *Povaha železných rud, těžených v minulosti na Českolipsku*, *Bezděz* 8, 1999, s. 181–207.

- KUNCKEL, Johann: *Ars Vitraria Experimentalis oder Vollkommene Glasmacher-Kunst*, 1. vydání, Leipzig 1679.
- LANGHAMER, Antonín: *Kamenickošenovská sklářská škola v letech 1856–2006*, *Sklář a keramik* 56, 2006, č. 7–8, s. 130–138.
- LANGHAMER, Antonín: *Minulost a přítomnost sklářské školy v Kamenickém Šenově 1856–2002*, Kamenický Šenov 2002.
- LANGHAMER, Antonín: *Vyšší odborná škola sklářská. Střední průmyslová škola sklářská Nový Bor 1870–2000*, Nový Bor 2000.
- LISSEK, Petr: *Areál vápenky na Peškově stráni u Hel a těžba vápence na lužickém zlomu v oblasti Českého Švýcarska*, *Minulosti Českého Švýcarska V. Sborník příspěvků historického semináře 2008*, Krásná Lípa 2008, s. 118–126.
- LISSEK, Petr: *Středověká sklárna pod hradem Tolštejn, k. ú. Rozhled, okr. Děčín*, *Historické sklo 6. Sborník pro dějiny skla*, Most 2018, s. 115–129.
- LIŠKOVÁ, Marie: *Zemské manufakturní tabely 1775–1798*, *Sborník archivních prací* XXXII, 1982, č. 2, s. 550–575.
- LNĚNIČKOVÁ, Jitka: *Hlavní tabele skláren, sklářských mistrů a sklářů v Českém království (1771–1772)*, *Minulosti Západočeského kraje*, XXXII, 1997, s. 197–220.
- LNĚNIČKOVÁ, Jitka: *Obchodníci sklem od poslední čtvrtiny 17. do poloviny 19. století – profil sociální skupiny*, In: *K novověkým sociálním dějinám českých zemí I. Čechy mezi tradicí a modernizací 1566–1848*, Praha, 1999, s. 239–294.
- LNĚNIČKOVÁ, Jitka: *Šumavské sklářství*, Sušice 1996.
- LNĚNIČKOVÁ, Jitka: *Vývoz skla a skleněných výrobků z habsburské monarchie v letech 1831 až 1900*, *Ars vitraria*, 9, 1989, s. 54–62.
- LUKÁŠ, Václav: *Müllerova mapa Království českého z roku 1720 jako pramen k historii českého sklářství*, *Ars Vitraria* 7, 1982, s. 7–18.
- MAREŠ, František: *České sklo. Příspěvky k dějinám jeho až do konce XVIII. století se zvláštním ohledem na jižní Čechy*, Praha 1893.
- MARTÍNEK, Zdeněk: *Řemeslná, domácká a manufakturní výroba a obchod v Čechách v letech 1752–1756*, *Etnografický atlas Čech, Moravy a Slezska III*, Praha 2000.
- MÜLLER, Rudolf Adolf: *Ortsgeschichte von Bürgstein in Nordböhmen*, nepublikovaný strojopis, Stephanskirchen 1986.
- NAVRÁTIL, Josef: *Procházka Chřibskou krok za krokem (X. část)*, *Chřibský zpravodaj* 27, 2017, č. 10, s. 3–4.
- NAVRÁTIL, Josef: *Procházka Chřibskou krok za krokem (XXV. část)*, *Chřibský zpravodaj* 29, 2019, č. 1, s. 3–4.
- NAVRÁTIL, Josef: *Procházka Chřibskou krok za krokem (XXXI. část)*, *Chřibský zpravodaj* 29, 2019, č. 7, s. 3.
- NĚMEC, Jan: *Obrázky z průmyslových dějin Šluknovska*, Rumburk 2012.
- NOVÝ, Luboš a kolektiv: *Dějiny techniky v Československu (do konce 18. století)*, Praha 1974, s. 253–260, 473–489.
- NOVÝ, Miroslav – NOVÁ, Eliška: *Nový Bor (CL, Liberecký kraj). Dům č. p. 5, tř. T. G. Masaryka. Standardní stavebně historický průzkum*, nepublikovaný strojopis, Ústí nad Labem 2016.
- NOVÝ, Miroslav – NOVÁ, Eliška: *Nový Bor (CL, Liberecký kraj). Dům č. p. 171, Palackého ulice. Stavebněhistorický průzkum*, nepublikovaný strojopis, Ústí nad Labem 2014.
- NOVÝ, Petr: *Nová Louka – Kristiánov. Historie a současnost sklářských osad*, 2. vydání, Jablonec nad Nisou 2021.
- NOVÝ, Petr: *Počátky obchodu se skleněnou bižuterií v Jizerských horách*, *Sklář a keramik* 56, 2006, č. 5–6, s. 81–86.
- PANÁČEK, Jaroslav: *Dělení Berků z Dubé v roce 1502*, *Bezděz* 13, 2004, s. 23–48.
- PANÁČEK, Jaroslav – GELNAR, Michal: *Schürerové z Waldheimu na Krompachu a jejich huť*, *Bezděz* 27, 2018, s. 249–274.
- PALME, Franz Friedrich: *Beiträge zur Geschichte der Steinschönauer Glasindustrie*, Steinschönau – Bensen 1935.
- PALME, Harry: *Kamenický Šenov a jeho Starý hřbitov. Pomníky a lidé pod nimi pochovaní, jak vypadali, jací byli, čím se živili a kde bydleli*, nepublikovaný německý rukopis 1935, ed. VÁCHA, Radim, Kamenický Šenov 2018.
- PAUDLER, Amand: *Graf Joseph Kinsky, Herr auf Bürgstein und Schwoyka*, Leipa 1885.
- PEŠA, Vladimír: *Podzemní lomy na Českolipsku*, *Bezděz* 13, 2004, s. 83–122.
- PEŠA, Vladimír – PANÁČEK, Jaroslav – SMEJKAL, Ladislav – VLČEK, Tomáš – HONCŮ, Miroslav – NOVÁK, Tomáš: *Cvikov, město na úpatí Lužických hor*, Cvikov 2018.
- PEŠTA, Jan: *Encyklopedie českých vesnic. Díl IV. Ústecký kraj. Severozápadní Čechy*, Praha 2009.
- POLÁK, Jaroslav: *Kamenický Šenov na starých pohlednicích*, Kamenický Šenov 2013, s. 82–84.
- POLIŠENSKÝ, Josef a kol.: *Česká touha cestovatelská. Cestopisy, deníky a listy ze 17. století*, Praha 1989.
- PROCHÁZKA, Zdeněk: *Sklářství*, in: DUDÁK, Vladislav a kolektiv: *Český les: příroda, historie, život*, Praha 2005, s. 711–716.
- PROCHÁZKA, Zdeněk: *Sklářství v Českém lese, místopis skláren, brusíren a leštíren*, 2. vydání, Domažlice 2003.
- RANŠOVÁ, Eva – HORNEKOVÁ, Jana: *Sklo 1880–1930. Nový Bor a okolí*, katalog výstavy v Obecním domě, Praha 2001.
- RASOCHA, František: *Vývoj organizační struktury oboru užitkového skla sklářského průmyslu na Novoborsku po roce 1945*, nepublikovaný strojopis, Nový Bor 1989, uloženo: Sklářské muzeum Nový Bor, knihovna, sign. NBK 373.

- RATH, Peter – HOLEY, Josef: *Möbel der Lüfte. Der Kristallluster in Europa*, Wien 2020.
- RESLOVÁ, Eva – KÜHN, Petr: *Podmalby Vinzenze Jankeho v českolipském muzeu*, Bezděz 18, 2009, s. 275–280.
- RICHTER, Gisela: *Spiegelglas – Schleifen und Polieren in der Oberpfalz*, Neusath-Perschen 2006.
- RIMPLER, Manfred: *Morgenthau 1648–1945. Bilder und Dokumente aus dem Glasschleiferdorf Morgenthau, Nordböhmen*, Riedlhütte 2007.
- ROUBÍK, František: *Silnice v Čechách a jejich vývoj*, Praha 1938.
- ROZINEK, J. – LISCHKA, Martin – KOLKA, Miroslav – ZEMAN, Václav – ŠVEJNOHA, J. – KYNCL, Tomáš: *Dílna a vzorkovna malírných chrámových oken – Okrouhlá čp. 84. Stavebně historický průzkum*, nepublikovaný strojopis, 2017.
- RUCZ, Jan: *Svorsko-jablonská dráha – založení, stavba a s tím spojené problémy*, Bezděz 26, 2017, s. 97–118.
- RŮŽIČKOVÁ, Jana: *Nový Bor. Stavebně historický průzkum města*, nepublikovaný strojopis, SÚRPMO Praha 1984.
- RYNEŠ, Václav: *Z galerie zušlechťovatelů českého skla v Kamenickém Šenově na někdejší českokamenickém panství*, *Ars Vitrary 1*, 1966, s. 121–126.
- SACHER, Václav: *550 let hutě v Horní Chříbské*, *Sklář 4*, 1964, č. 27–46, nestránkováno.
- SACHER, Václav: *Počátky optického a polooptického skla pod Lužickými horami*, *Ars Vitrary 2*, 1968, s. 115–123.
- SACHER, Václav: *Zavádění anglického způsobu vytápění sklářských pecí na českém severu*, *Ars Vitrary 1*, 1966, s. 47–54.
- SAJDL, František: *Rekviem za sklárnu v Chříbské*, Mandava 2009, Varnsdorf 2009, s. 73–79.
- SCHALLER, Jaroslaus: *Topographie des Königreichs Böhmen. Vierter Theil. Bunzlauer Kreis*, Prag und Wien 1790.
- SCHALLER, Jaroslaus: *Topographie des Königreichs Böhmen. Funfter Theil. Leitmeritzer Kreis*, Prag und Wien 1787.
- SCHEBEK, Edmund: *Böhmens Glasindustrie und Glashandel. Quellen zu ihrer Geschichte*, Prag 1878.
- SCHÖTTNER, Jan: *Severočeské řezané sklo v první polovině 19. století. I. Mistrovice (1. část)*, Bezděz 11, 2002, s. 63–102.
- SCHÖTTNER, Jan: *Severočeské řezané sklo v první polovině 19. století. I. Mistrovice (2. část)*, Bezděz 12, 2003, s. 141–178.
- SCHÖTTNER, Jan: *Severočeské řezané sklo v první polovině 19. století. II. Kamenický Šenov (1. část)*, Bezděz 13, 2004, s. 49–82.
- SCHÖTTNER, Jan: *Severočeské řezané sklo v první polovině 19. století. II. Kamenický Šenov (2. část)*, Bezděz 14, 2005, s. 21–44.
- SIEBER, Josef: *Gedenkbuch der Marktgemeinde Arnsdorf*, Arnsdorf 1924.
- SIEBER, Josef: *Geschichte der Stadt Haida*, Haida 1913.
- SLAVÍČKOVÁ, Hana: *Hospodářský vývoj panství Česká Kamenice v první třetině 18. století se zvláštním zřetelem na sklářskou a textilní výrobu a obchod*, *Děčínské vlastivědné zprávy (DVZ) 11*, č. 3, 2001, s. 3–30.
- SLAVÍČKOVÁ, Hana: *Hřensko, jinak Hrenskreczem... Průvodce minulostí Hřenska a okolí do roku 1945. Hřensko, Mezná, Vysoká Lípa, Kamenická Stráň, Janov, Labská Stráň, Děčín 1992.*
- SLAVÍČKOVÁ, Hana: *Vývoz skla z českokamenického panství v letech 1806–1810*, *Děčínské vlastivědné zprávy (DVZ) 9*, č. 3, 1999, s. 18–28.
- SLAVÍČKOVÁ, Hana – CVRK, František: *Kytlicko. Sklářské vesnice na Horní Kamenici*, Děčín 1993.
- SMETANA, Jan: *Jiřetín pod Jedlovou. 450 let města v Lužických horách*, Jiřetín pod Jedlovou 1998.
- SMRČEK, Antonín: *Owens – první automatický sklářský stroj*, in: *Historie sklářské techniky a technologie*, Sborník z konference, Jablonec nad Nisou 12.–13. října 1982, Ústí nad Labem 1982, s. 47–65.
- SOMMER, Johann Gottfried: *Das Königreich Böhmen, statistisch-topographisch dargestellt. Erster Band. Leitmeritzer Kreis*, Prag 1833.
- SOMMER, Johann Gottfried: *Das Königreich Böhmen, statistisch-topographisch dargestellt. Zweiter Band. Bunzlauer Kreis*, Prag 1834.
- SOVADINA, Miloslav: *Receptář sklářských barev F. A. Zahna*, *Ars Vitrary 8*, 1985, s. 115–119.
- SOVADINA, Miloslav: *Správní vývoj okresu Česká Lípa od roku 1848 do roku 1990*, Česká Lípa 1998.
- STARÁ, Marcela: *Archeologický přínos pro poznání počátků sklářské výroby v Jizerských horách*, *Historické sklo 5*. Sborník pro dějiny skla, Most 2011, s. 155–166.
- ŠIMÁK, Josef Vítězslav: *Registra panství Lipského a novozámeckého z r. 1579*, Bezděz VIII, 1937, s. 142.
- ŠIMÁNKOVÁ, Dagmar: *Cech zušlechťovatelů skla v Polevsku a Falknově. Vznik, vývoj a činnost*, rigorózní práce, Filosofická fakulta Univerzity Karlovy Praha, Katedra pomocných věd historických a archivního studia, 2008.
- ŠIMÁNKOVÁ, Dagmar: *Vývoz skla do Španělska sklářskou obchodní kompanií G. A. Janke v letech 1766–1773*, *Sklář a keramik 53*, 2003, č. 1–2, s. 9–13.
- ŠIMÁNKOVÁ, Dagmar: *Vznik a vývoj cechu zušlechťovatelů skla v Polevsku a Falknově*, *Sklář a keramik 56*, 2006, č. 10, s. 247–252.
- ŠIMÁNKOVÁ, Dagmar: *Vznik a vývoj sklářské obchodní kompanie Janke a její podíl na vývozu českého skla v letech 1766–1773 do Španělska*, Bezděz 12, 2003, 119–140.

- ŠINDLAUER, Zdeněk: *Severočeská transverzálka*, Praha 2008.
- ŠINDLAUER, Zdeněk: *Už dlouho nejel žádný vlak. Zvědavý pohled do dějin soukromých drah v širším okolí Lužických hor*, Česká Lípa 1999.
- ŠINDLAUER, Zdeněk: *Vlakopis lužický. Putování po železných drahách v Lužických horách*, Praha 2004.
- ŠKABRADA, Jiří – EBEL, Martin: *Pozdně barokní domy v Novém Boru a jejich projekty*, in: *Historická architektura. Věda – výzkum – praxe. Sborník k počtě Milana Pavlíka*, Praha 1995, s. 173–178.
- ŠRÝTROVÁ, Drahomíra: *K počátkům obchodu s českým sklem*, *Ars Vitraria* 1, 1966, s. 29–38.
- ŠTERNOVÁ, Petra: *Odborné poznávání, průzkum, vědecké hodnocení, soupis a dokumentace architektonického kulturního dědictví 19. a 20. století*, nepublikovaný strojopis, NPÚ, ÚOP v Liberci, 2010.
- ŠTĚPÁN, Luděk: *Lidové stavitelství ve stavebních plánech a mapách východočeských archivů I. Technické a společenské stavby*, Pardubice – Ústí nad Labem 1990.
- ŠTĚPÁN, Luděk – KŘIVANOVÁ, Magda: *Dílo a život mlynářů a sekerníků v Čechách*, Praha 2000.
- ŠTROJSA, Josef: *První sklářská huť v Kamenickém Šenově slaví 120. výročí*, *Sklář a keramik* 56, 2006, č. 3–4, s. 53–56.
- TOMANDL, Mojmir: *Brusírny skla na vodní pohon v povodí řeky Kamenice*, *Ars vitraria* 6, 1968, s. 23–31.
- TOMANDL, Mojmir: *Význam dřeva pro sklářské hutě v Jizerských horách*, *Ars vitraria* 2, 1968, s. 7–33.
- TOMÁNEK, Břetislav: *Obrázky malované na skle*, *Sklář a keramik* 31, 1981, s. 195–196.
- TOMÁNEK, Břetislav: *Po stopách výroby brýlí a surového brýlového skla na Novoborsku*, *Sklář a keramik*, 30, 1980, č. 3, s. 88–89.
- TOMÁNEK, Břetislav: *Zaniklá výroba chrámových oken ve Skalici u České Lípy*, *Ars vitraria* 9, 1989, s. 76–78.
- TOMÁNEK, Břetislav: *Výroba sklářských malířských emailů v oblasti Nového Boru a Kamenického Šenova*, in: *Historie sklářské techniky a technologie*, Sborník z konference, Jablonec nad Nisou 12.–13. října 1982, Ústí nad Labem 1982, s. 197–207.
- TOMÁNEK, Břetislav: *Zaniklá výroba sklářských emailů v oblasti Nového Boru a Kamenického Šenova*, *Sklář a keramik* 39, 1989, s. 180–182.
- URBAN, Jan – DOSTÁL, Petr: *Chřibská, Horní Chřibská. Stavebně historický průzkum*, SÚRPMO Praha 1992, uloženo NPÚ, ÚOP v Ústí nad Labem, sign. 812/A.
- URBAN, Stanislav: *Kapitoly z dějin novosvětské hutě hrabat Harrachů*, *Ars vitraria* 3, 1971, s. 30–41.
- URBAN, Stanislav: *Kapitoly z dějin novosvětské hutě hrabat Harrachů*, *Ars Vitraria* 4, 1973, s. 59–73.
- URBAN, Stanislav: *Rafinerie bratří Riedlů v Mistrovicích 1809–1814*, *Sklář a keramik* 16, 1966, č. 10, s. 304–306.
- URBAN, Stanislav: *Riedlova huť na Nové Louce*, *Ars vitraria* 1, 1966, s. 55–69.
- URBANCOVÁ, Jana: *575 let sklárny v Chřibské 1414–1989*, Nový Bor 1989.
- VALCHAŘOVÁ, Vladislava – BERAN, Lukáš – ZIKMUND, Jan: *Industriální topografie. Ústecký kraj, průmyslová architektura a technické stavby*, Praha 2011.
- VAŘILOVÁ, Zuzana a kol.: *Geologie Českosaského Švýcarska*, Ústí nad Labem 2020.
- VAŘILOVÁ, Zuzana – ADAMOVIČ, Jiří – BRZÁK, P: *Relikty jurských uloženin: Vápenka u Doubic*, *Minulosti Českého Švýcarska* 5 Sborník příspěvků historického semináře 2008, Krásná Lípa 2008, s. 94–107.
- Verzeichnes der Hausbesitzer von Haida – Arnsdorf und der Fernsprechteilnehmer im Glasgebiet Haida-Steinschönau*, Haida 1934, Sklářské muzeum Nový Bor, sign. NBK 233.
- VOLF, Miloslav: *Hospodářský a sociální obraz Litoměřického kraje podle berní ruly*, Sborník archivních prací XVIII, č. 1, 1968, s. 142–236.
- WOITSCH, Jiří: *Vliv proměn technologie výroby potaše na stavební podobu drasláren v 18. a 19. století*, Sborník referátů ze semináře Vesnické technické stavby. Výrobní objekty. 14.–15. října 2003. Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě, Vysoké Mýto 2003, s. 31–50.
- WOITSCH, Jiří: *Zapomenutá potaš. Drasláři a draslářství v 18. a 19. století*, Praha 2003.
- WURM, Franz: *Das Kummergebirge, die umliegende Teiche und deren Flora*, Leipa 1887.
- ZAHN Harri: *Austieg und Fall des Glasdorfes Falkenau-Kittlitz*, Nordböhmen, Förderverein Stadtmuseum Waldkraibung e. V., nedatováno.
- ZÍKA, Vladimír: *240 let výroby lustrů a svítidel v Kamenickém Šenově*, *Sklář a keramik* 16, 1966, č. 1, s. 16–17.
- ZLÁMALOVÁ-CÍLOVÁ, Zuzana – GELNAR, Michal: *Chemické analýzy skla z naleziště středověké sklárny na k. ú. Naděje v Lužických horách*, *Historické sklo* 6. Sborník pro dějiny skla, Most 2018, s. 83–103.
- ZEMAN, Jaroslav: *Liberec, urbanismus, architektura, industriál, pomníky, objekty, památky*, Liberec 2011.
- ZUMAN, František: *Dvě zaniklé sklárny na panství zákupském. Příspěvek k dějinám českého sklářství*, ČSPS 47, 1936, s. 1–11, 84–92, 137–140, 154–165.
- ZUMAN, František: *Instrukce sklářské huti ze 17. století*, Bezděz VII, 1936, s. 74–80.

ZUMAN, František: *Sklárna Nová Huť na zákupském panství, Bezděz X, 1947, s. 38–44, 69–72, 131–142, 166–168.*

ŽEGKLITZ, Jaromír: *Výsledky archeologického výzkumu renesanční sklářské huti v Broumech, Historické sklo 5. Sborník pro dějiny skla, Most 2011, s. 167–212.*

Internetové zdroje

http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=1vm&map_region=ce&map_list=c029

https://mapy.geology.cz/geo/?z=13&x=1628473.8081261416&y=6576641.433770468&l=GEOCR50_mobil_9756!0!1!2

<https://ags.cuzk.cz/archiv/>

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Slune%C4%8Dn%C3%A1>